

Moedermelk voor lezers (in spe)

1 oktober 2007

Auteur: Eveline Coppin

Volume: 37

Nummer: 1

Pagina's: 38-44

Documenten

- [vonk_jrg37_009.pdf](#)

38 moedermelk voor lezers in spe eveline coppin voorlezen is belangrijk dat staat buiten kijf leerkrachten zouden anders wel een extra les rekenen geven in plaats van een verhaaltje voor te lezen er zou geen voorleesweek zijn en ouders zouden hun kinderen zonder verhaal naar bed sturen voorlezen moet altijd zegt carel peters 1999 in het abc van het voorlezen het is moedermelk in een andere vorm in dit artikel ga ik in op de vraag waarom voorlezen zo belangrijk is het is overigens nodig om te blijven voorlezen ook wanneer het kind al zelf kan lezen thuis zowel als in de klas de mogelijkheden voor de leerkracht om het voorlezen in de lessen te incorporeren zijn legio en niet alleen in de taallessen kinderen worden graag voorgelezen ook wanneer ze al wat ouder zijn daarbij ga ik dieper in op het onderzoek dat rond voorlezen al is gevoerd er is de keuze tussen verschillende genres een fragment of afgerond verhaal teksten met of zonder illustraties ook in de wijze waarop kan je afwisselen van doodgewoon tot interactief voorlezen voorlezen in alle maten en gewichten dus het belang van voorlezen nog nooit hebben ontmoet het kind moet de taal en het denken van die vreemde oorlezen heeft een positieve invloed spreker volgen waardoor hij voortdurend op de taalontwikkeling van kinderen aan betekenisonderhandeling met zichzelf goed geschreven voorleesboeken moet doen om tot een verruimen de woordenschat op een juist taalbegrip te komen ongedwongen manier en het taalgebruik voorlezen bevordert ook van de kinderen wordt verrijkt door de de luistervaardigheid om voorlezen heeft gevarieerde zinsbouw beeldspraak woord dat luisteren naar een een positieve spelings en expressieve stijlmiddelen dat goed voorgelezen tekst invloed op de vergroot hun taalvaardigheid jan van coillie de luisterconcentratie be taalontwikkeling 1999 herinnert zich nog levendig hoe zijn vordert pluspunt is dat van kinderen zoon van zes zijn mama beeldschoon voorlezen gebeurt in een noemde toen zij een mooie jurk aanhad hij aangename sfeer waar moet het woord onthouden hebben uit een door het om een ontspannend soort con sprookje want het komt zelden voor in het concentratie gaat daarnaast wordt ook de dagelijkse taalgebruik ook het referentie spreekvaardigheid bevorderd want kinde kader en taalvermogen van kinderen wor ren kunnen zich door de grotere woorden den aanzienlijk uitgebreid kinderen leren schat die ze verwerven vlotter uitdrukken immers taal begrijpen van iemand die ze 37e jaargang nummer 1 oktober 2007 39 voorlezen is ook goed voor de lit-

eraire dus uitermate geschikt om kinderen te laten ontwikkelen omdat voorlezen de kinderen kennismaken met teksten waarvan kinderen laat ontdekken wat ze zelf zouden kunnen denken dat ze te moeilijk zijn of andere lezen het speelt dus een wezenlijke rol bij genres thema's en verhaalstructuren dan de ontluikende geletterdheid kinderen ze gewoon zijn observeren het voorleesgedrag en leggen een verband tussen de tekst en wat ze dat maakt ook dat voorlezen een compenseren ze krijgen inzicht in serende en zorgverbredende functie kan de functie van de ge hebben compenserend omdat kinderen voorlezen speelt schreven taal en worden veel moeilijkere verhalen kunnen begrijpen een wezenlijke rol onbewust gestimuleerd dan ze zelf kunnen lezen zorgverbredend bij de ontluikende om toegang te vinden tot omdat voorlezen voor zwakke lezers of bij geletterdheid de wereld van letters en kinderen die niet graag lezen zorgt voor woorden als kinderen een verruiming van het aanbod ze komen goed kijken kunnen ze zo in aanraking met teksten die ze anders ook de leesrichting af nooit zouden lezen ze ontdekken ook hoe leiden het is daarom ook goed dat avontuurlijk lezen kan zijn en de mix van kinderen de tekst kunnen zien wanneer er luisteren en kijken naar de gedrukte tekst wordt voorgelezen ze ontdekken de luisterlezen werkt stimulerend en wetmatigheden en afspraken die in de verhelderend bovendien vallen bij het fictiewereld gelden wanneer ze naar een voorlezen de leesniveauverschillen tussen goed geschreven verhaal luisteren en dat de kinderen weg ontwikkelt hun literaire competentie voorlezen bevordert niet alleen de taal en niet alleen de conventies van geschreven literaire ontwikkeling maar ook de sociale taal ontluikende geletterdheid maar ook en emotionele ontwikkeling aangezien die van de beeldtaal visuele geletterdheid kinderen erg kunnen op kunnen kinderen uit boeken meer bepaald gaan in het verhaal bij prentenboeken afleiden wanneer op een den verhalen een kanaal verhalen kunnen prent verschillende malen dezelfde figuur waarlangs ze hun emo de luisteraars staat dan komen kinderen tot het besef dat ties kunnen uiten verha meer greep doen er een proces wordt afgebeeld daarnaast len kunnen de luisteraars krijgen op de leren ze ook verbanden leggen tussen ook meer greep doen realiteit of hun illustraties onderling en tussen afbeeldingen krijgen op de realiteit of spanningen de werkelijkheid en de tekst daarnaast is hun spanningen agressie of voorlezen ook een efficiënt middel om of angsten wegnemen in angsten weg boeken te promoten kinderen willen de veel boeken voor kleuters nemen tekst die ze hebben beluisterd immers vaak worden daarom griezels zelf lezen ze nemen ook een positieve onschadelijk gemaakt of houding aan tegenover boeken en lezen wordt de schrik voor het donker overwon omdat ze ervaren dat woorden tot mooie sprookjes zijn hier door hun rijkdom vertellingen kunnen leiden de uitdaging van aan fantasie uitermate geschikt voor welk de voorlezer bestaat er dan ook in om kind voelt er zich immers nooit eens het kinderen te laten kennismaken met een lelijke eendje negatieve gevoelens worden grote diversiteit aan teksten voorlezen is naar positieve zelfbevestiging omgebo-
gen oktober 2007 nummer 1 37e jaargang 40 wanneer blijkt dat het eendje uitgroeit tot vraagt bovendien creatief denkwerk van de een mooie zwaan voorlezen gaat echter kinderen kinderen leggen causale en chro niet alleen over individuele emoties maar nologische verbanden luisteren tussen de ook over relaties waar-

door voorlezen ook regels of doorgronden een wat complexere goed is voor de sociale ontwikkeling zo zijn plot aldus annemie leysen 2002 een boeken met verschillende vertelstandpunten voorlaatste voordeel van voorlezen is dat interessant omdat kinderen leren dat ze het esthetisch gevoel wordt ontwikkeld de gebeurtenissen vanuit verschillende hoeken illustraties staan niet steeds ten dienste van kunnen benaderen luisteraars hebben ook de tekst maar zijn soms ook pareltjes op de vrijheid om de tekst naar wens te inter zichzelf preteren voorlezen is het leukste kwartiertje van de daarnaast stimuleert voorlezen ook de dag want de voorlezer geeft een geschenk creativiteit en de verbeelding luisteraars aan zijn luisteraars het is een intieme maken zich een voorstelling van de perso aangelegenheid door de fysieke toenade nages en van wat er zich afspeelt in het ring maar ook omdat de voorlezer iets van verhaal zeker als ze niet zichzelf in het verhaal legt en zich daardoor beschikken over illustra een beetje bloot geeft ties wordt de fantasie voorlezen is het gestimuleerd personages leukste kwartiertje kunnen zelfs zo intens tot van de dag want lezen met de oren leven worden gewekt dat de voorlezer geeft ze een wezenlijke plaats in een geschenk aan het leven van kinderen vaak stoppen volwassenen met voorlezen zijn luisteraars innemen zo vertelt majo wanneer kinderen zelf kunnen lezen dit zou de saedeleer 2005 in de niet mogen aangezien er een kloof bestaat inleiding van voorlezen tussen wat kinderen kunnen lezen lees kan iedereen dat een van haar kinderen technisch en wat ze kunnen begrijpen wekenlang met uitgestrekte arm over de geestelijk dit verschil is het grootst bij straat liep en nu en dan onverwacht halt kinderen van de eerste graad van het basis hield om het denkbeeldige hondje aan de onderwijs beginnende lezers halen weinig lijn een plasje te laten doen leesplezier uit teksten die ze zelfstandig kunnen lezen omdat deze vaak een dreu zowel uit verhalende als uit informatieve nende zinsbouw hebben van coillie 1999 boeken kunnen kinderen heel veel bijleren de teksten zijn opgebouwd uit korte gelijk leerstof blijft zelfs veel langer hangen lopende zinnnetjes met korte gemakkelijke wanneer ze door of in verhalen wordt aan woorden miep loopt miep loopt naar huis gebracht daar komt nog eens bij dat daar is mam mam bij het raam dag mam legendes mythes fabels en sprookjes dag miep komt tim tim komt ook kinderen in contact brengen met het cul kakebeeke 1993 wat woord en zins tuurgoed uit het verleden omdat verhalen lengte betreft moeilijkheidsgraad van woor gericht zijn op wezenlijke menselijke erva den en lengte van het verhaal zijn de teksten ringen en normen waarden en denk aangepast aan de leesbekwaamheid van de beelden in verhalen vervat zitten geeft voor kinderen maar kinderen kunnen met hun lezen vorm en zin aan het leven voorlezen oren veel moeilijkere verhalen aan dan ze 37e jaargang nummer 1 oktober 2007 41 met hun eigen ogen kunnen lezen moors 1999 zegt niet dat hij het hiermee oneens 2005 wanneer kinderen niet meer worden is maar onderstreept dat kennisverwerving voorgelezen en hun boekenhonger alleen bij voorlezen niet centraal mag staan maar wordt gestild door boekjes die ze voorlezen is geen leesles leergierigheid leestechisch aankunnen is de kans reeel moet niet worden onderdrukt maar op het dat hun boekenhonger sterk afneemt of zelfs moment van het voorlezen ook niet worden een stille dood sterft om te vermijden dat aangemoedigd kinderen op leesdieet worden gezet moet men dus doorgaan

met voorlezen zo ook in muzische vorming en zelfs in kunnen ze blijven snoepen van verhalen die andere leergebieden en leergebiedover aansluiten bij hun mentale niveau meer schrijdende thema's kan er worden voor zelfs voorlezen brengt hen vooruit omdat gelezen zo stelt Frans Hoes 2006 op het de mogelijkheid biedt om waar nodig de schoolbibliotheek te gebruiken voor dat de tekst toe te lichten leerkracht in de lessen wiskunde van de derde graad Hans Magnus Enzensbergers voorlezen kan gebeuren door de leerkracht de telduivel Lannoo 2004 gebruikt een die als directe bemiddelaar de grootste verhalend boek dat tal invloed heeft de jonge lezers beschouwen van weetjes en reken leerkrachten als een deskundige vandaar trucs bevat leerkracht dat Marieke Sanders ten Holte 1998 vindt ten die gebruikmaken kinderen kunnen dat het tot de taak van de leerkracht van de Axenroos in de met hun oren veel behoort om kinderen kennis te laten nemen lessen relationele voor moeilijkere van de hoge kwaliteit van de kinder en ming kunnen daarbij de verhalen aan dan jeugdliteratuur bovendien kan voorlezen op dierenverhalen van toon ze met hun eigen school ook een compenserende functie tellegen voorlezen in ogen kunnen hebben voor kinderen die thuis niet worden lessen over problemen of lezen voorgelezen uit onderzoek van stichting Gevoelens zoals autisme lezen Nederland bleek dat dit het geval pesten verdriet angst of was voor 35 van de basisschoolkinderen vriendschap kan ook piek 1995 perfect voorgelezen worden de reeks over beer en bij van Stijn Moekaars of de leerkrachten zijn niet verplicht om voor te verhalen van Kikker en Pad van Arnold lezen maar kunnen het wel gemakkelijk lobel lenen zich bijvoorbeeld heel goed opnemen in de lessen Nederlands of wereld voor een themales over vriendschap oriëntatie zo vindt Joop Vinck 1998 dat verhalen kunnen worden voorgelezen in uit onderzoek blijkt dat jonge kinderen echt wereldoriëntatie aangezien ze een bele genieten van voorlezen oudere kinderen ving in de kennisoverdracht realiseren die worden ook graag voorgelezen op voor de lessen niet teweeg kunnen brengen waarde dat het boek en de voorlezer aan wanneer leerkrachten bijvoorbeeld dolf bepaalde criteria voldoen in het vijfde leer verroens wachten op de keizer Leopold jaar vinden een aantal kinderen voorlezen 1995 of pest Leopold 1997 van Henk van Alleen leuk als het om goede spannende of kerkwijk voorlezen leren kinderen volgens mooie boeken gaat in het zesde leerjaar hem op een speelse ongedwongen manier toont al een derde van de kinderen reser iets bij over het verleden Carel Peeters ves niet alleen het boek ook de manier van oktober 2007 nummer 1 37e jaargang 42 voorlezen moet aan bepaalde criteria vol cultuur doorgeeft geeft vertellen vorm aan doen sommigen geven dan ook al duidelijk cultuur een voorlezer houdt zich in tegen de voorkeur aan zelf lezen ouders stoppen stelling tot een verteller aan de tekst die heel vaak met voorlezen wanneer hun tekst kan komen uit verhalende boeken kinderen in de tweede helft van het tweede poëzie prentenboeken of informatieve boe leerjaar zitten omdat ze dan de nodige ken het is echter belangrijk dat een leer leesvaardigheid hebben kracht ze allemaal de voorleesrevue laat om zelf met plezier passeren hij kan opteren voor een welover boekjes te gaan lezen wogen fragment of om een korte tekst hele wie zelf graag enkel wanneer er nog maal voor te lezen teksten kunnen voor boeken leest kleinere broertjes of zusjes zien zijn van illustraties wat zowel voor als leest zijn kinderen zijn blijft het voor-

lezen nadelen heeft vaker voor dan langer duren het nadeel wie niet graag is dat de verhalen dan er zijn ook verschillende werkvormen moge leest aangepast zijn aan het lijkt een voorlezer kan vertellend voorlezen niveau van de broer of een combinatie van vertellen en voorlezen zus uit een telefonische eigenlijk waarbij minder relevante passages enquête van leeuwen samengevat worden of hij kan het verhaal 1998 blijkt dat gemiddeld 30 van de uitbeelden dramatiseren in de voorlees nederlandse en vlaamse volwassenen met hoek kunnen kinderen teksten beluisteren kinderen van tien jaar of jonger hun kinderen wanneer kinderen aan luisterlezen doen nooit voorlezen voor 41 is het voorlezen lezen ze simultaan de tekst die ze horen dit aan kinderen iets wat zij vrijwel elke dag geeft zwakke lezers zelfvertrouwen en doen het is opvallend dat moeders dubbel lees luister plezier bij interactief voorlezen zoveel voorlezen als vaders wie zelf graag worden de luisteraars actief bij het ge boeken leest leest zijn kinderen vaker voor beuren betrokken door hen bijvoorbeeld te dan wie niet graag leest laten parafraseren wat er gebeurd is of door hen vraagjes te stellen interactief voorlezen biedt kinderen meer kans op schoolsucces en is wanneer goed gedaan ook de voorlezen vertellen effectiefste manier als er na het voorlezen en daar blijft het niet bij een verwerkingsactiviteit volgt die nagaat of de kinderen de tekst hebben begrepen vertellen of voorlezen het antwoord luidt spreekt men van begrijpend voorlezen vertellen en voorlezen het vertellen is een naast voorlezen in kleine groepen een actieve werkvorm waarbij verteller en toe voorlezer van de dag voorleesgasten of hoorder op elkaar kunnen inspelen er is kinderen die voor kinderen voorlezen zijn er een directere persoonlijkere communicatie verder nog legio mogelijkheden zie voor dan bij het voorlezen waar voorlezen lezen kan iedereen 2005 eveline coppin lindestraat 190 9470 denderleeuw evelinecoppin hotmail com 37e jaargang nummer 1 oktober 2007 43 noot 1 dit artikel is eerder verschenen in de leeswelp jg 2007 nr 6 september bibliografie boeken en tijdschriften de saedeleer m 2005 inleiding voorlezen de leesbevordering voorbij in voorlezen kan iedereen handboek met tips interviews voorbeelden klassiekers leuven davidsfonds infodok kakebeeke h 1998 voorlezen neem er de tijd voor in m letterie red blijven voorlezen bundel over voorlezen aan kinderen uit groep 3 tot en met 6 van de basisschool in het kader van de nationale voorleesdag 1998 stichting lezen leysen a 2002 over de kracht van het voorgelezen woord een pleidooi voor voorlezen in 13 argumenten en 11 werkvormen in m colpin e a red leesrijk school en klasklimaat een schat aan le e sideeen voor het basisonderwijs antwerpen garant moors s 2005 voorlezen het leukste kwartiertje van de dag in voorlezen kan iedereen handboek met tips interviews voorbeelden klassiekers leuven davidsfonds infodok 2005 p 115 117 peeters c 1999 abc van het voorlezen amsterdam de harmonie piek k 1995 voorlezen leesbevordering bij uitstek praxis bulletin 3 p 10 13 sanders ten holte m 1998 blijven voorlezen in m letterie red blijven voorlezen bundel over voorlezen aan kinderen uit groep 3 tot en met 6 van de basisschool in het kader van de nationale voorleesdag 1998 stichting lezen van coillie j 1999 leesbeesten en boekenfeesten hoe werken met kinder en jeugdboeken leuven davidsfonds van leeuwen w h m 1998 een boek is iets aangenaams uitkomsten van een onderzoek over het imago van het boek in vlaanderen en nederland antwerpen vbvb oktober 2007 nummer 1 37e

jaargang 44 vinck j 1998 voorlezen in het schoolleesplan fantasia voorlezen in het schoolleesplan fantasia en de relatie met de andere vakken in m letterie red bli-
jven voorlezen bundel over voorlezen aan kinderen uit groep 3 tot en met 6 van de
basisschool in het kader van de nationale voorleesdag 1998 stichting lezen voor-
lezen kan iedereen handboek met tips interviews voorbeelden klassiekers 2005
leuven davidsfonds infodok website hoes f 2006 denkstof verslag studiedag school
en bibliotheek vakover schrijdend werken met boeken in de klas en de bibliotheek
school en bibliotheek 27 mei 2006 beschikbaar op 64 78 63 10 web seb web denk-
stof denkstof02f.html 37e jaargang nummer 1 oktober 2007